

Hushållnings sällskapet

Markavvattningsföretag – förvaltning för
både livsmedelsproduktion och miljö

Jon Wessling, Hushållningssällskapet

Hur arbetar Hushållningssällskapet med vattenförvaltning?

- Greppa Näringen (rådgivning, kurser, fältvandringar), Lokala åtgärdsplaner, Samverkansprojekt.
- Åtgärder som förbättrar förutsättningarna för livsmedelsproduktion prioriteras
- Målet är en bättre vattenmiljö, i samklang med livsmedelsproduktionen
- Arbeta nära dem som verkar i området - Hitta åtgärder som går att genomföra och stötta i genomförande

Prioritering av åtgärder för näringsförluster och produktion

1. Minska risken för förluster av växtnäring i odlingen
 - **Dränering - avvattningssystem**
 - Strukturkalkning
 - Jordbearbetning
 - Precisionsgödsling
2. Identifiera viktiga förlustvägar
 - Ytavrinning/erosion – underhåll av dränering, skyddszoner, vinterbevuxen mark, fördröjningsdammar
 - **Översvämningsrisk – dikesunderhåll, avsläntning**
3. Fånga näring efter fältet
 - Fosfordammar och våtmarker

Dålig dränering = miljöproblem

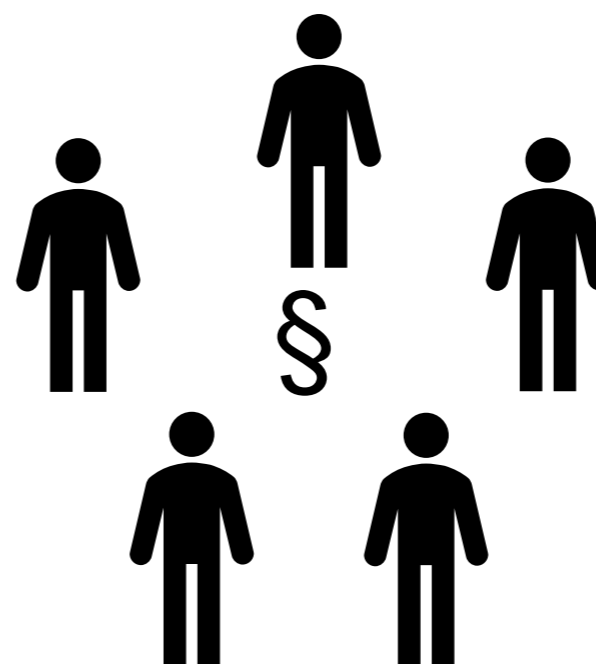
Vad är markavvattningsföretag?

- *Två eller fler fastigheter har nytta av en markavvattningsåtgärd*
- *Gemensamt ansvar för hela anläggningen*
- *Juridiskt bindande fördelning av kostnader mellan fastigheter*
- *Rättskraft*
- *Skyldighet och rättighet att underhålla*

Vattenanläggning

Samfällighet

Hur arbetar vi?

- Träffa lantbrukare och representanter för markavvattningsföretagen i området – gå igenom handlingar och rätta ut frågetecken
- Inventera huvudavvattningen - mät in profiler och sektioner med GPS, dokumentera problem och bedöm underhållsbehovet
- Beräkna flöden och möjlig effekt av underhåll
- Vid behov föreslå kompletterande åtgärder, t.ex. avsläntning, annan stabilisering, eller fördröjande åtgärder längre uppströms

Eftersatt underhåll vanlig orsak

Underhåll ger ofta stor effekt

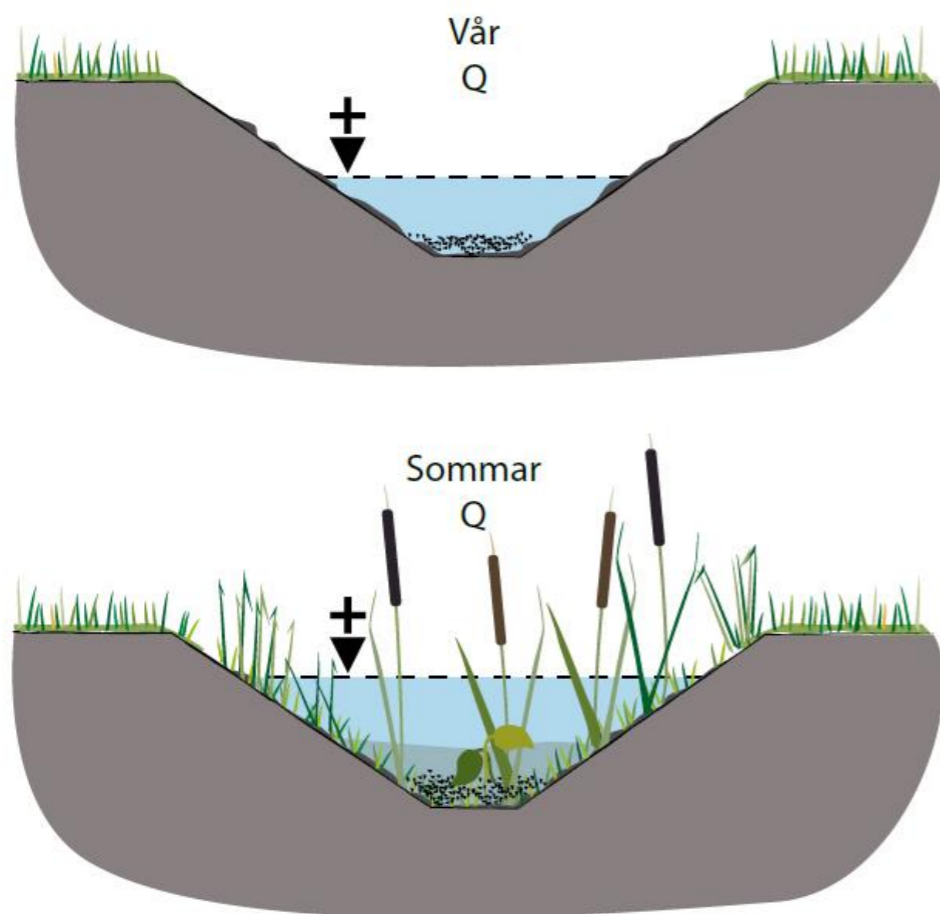

Bild: Jordbruksverket

Goda skäl att arbeta med markavvattningsföretagen

- Underhåll av diken ofta eftersatt och lantbrukarna är glada att få hjälp med hur de ska hantera det
- Vi kan komma närmare brukarna och bygga förtroende kring vattenfrågorna
- Vi kan nå de mest engagerade markägarna inom vattenfrågorna
- Om vi lyckas lösa avvattningsproblem så blir det ofta lättare att gå vidare med frågor om andra åtgärder

Medskick och frågor

- Samfällda diken behöver inte vara krångligt/hinder – se till att få med markägarna
 - Uppmuntra till regelbundet underhåll med skonsam teknik
- Utmaningar med förvaltningen:
 - Finansiering (jmf enskilda vägar)
 - Orgnr
 - Förordnad Sysloman
 - Underhåll i skyddad natur, artskydd
- Problem med dagvatten ökar – kunskapsbrist & ovilja
- Behov av ökad kapacitet – hur löses det juridiskt och ekonomiskt
- Hur säkerställs avvattningsfunktionen när man förändrar en vattenanläggning?

Tack för mig!

Jon Wessling

Jon.wessling@hushallningssallskapet.se

018-56 04 38